

Werkblad 1

Hoe komt het CBS aan cijfers?

naam _____

datum _____

**Op zoek
naar data**
met Daan

Hoi, ik ben Daan. Ik ben gek op cijfers, grafieken en tabellen. Ik ga samen met jullie op zoek naar data. In deze les ontdekken we hoe het CBS aan data komt.

Het CBS is het Centraal Bureau voor de _____ .
Bij het CBS kun je terecht voor cijfers. Het CBS houdt zich vooral bezig met _____. Maar soms wordt er ook naar meningen gevraagd. Het CBS gebruikt verschillende bronnen om _____ te verzamelen. Sommige gegevens komen van de _____ zoals de gemeente.
Ook gebruikt het CBS de data van _____ van de producten die mensen kopen. En het CBS stelt vragen aan de mensen zelf met _____.
Maar het CBS mag niet weten van wie de data zijn. Daarom krijgt elk persoon een _____.
Zo blijft iedereen _____ en behoudt iedereen zijn _____ .

Opdracht 1 Zo verzamelt het CBS data

Zet de volgende woorden op de juiste plek:

anoniem - code - data - feiten - kassabonnen
overheid - privacy - statistiek - vragenlijsten

Tip! Lees eerst de tekst een keer helemaal door.

Opdracht 2 Databronnen

De presentator in het filmpje kreeg een vragenlijst van het CBS. De vragenlijst is een middel om data te verzamelen. Het CBS gebruikt ook andere bronnen om data te verzamelen. Welke bron past het best bij de volgende onderwerpen? Trek een lijn.

Het CBS wil weten hoeveel een pak melk tien jaar geleden kostte. ?

Het CBS wil weten hoeveel kinderen er geboren zijn in een maand. ?

Het CBS wil weten hoeveel tijd Nederlanders besteden aan familiebezoek. ?

* Vragenlijst

* Gemeente

* Supermarkt

Wist je dat...

...het CBS vroeger langs de deuren ging om te tellen hoeveel inwoners Nederland had? Tegenwoordig gaat dit natuurlijk digitaal. Het CBS krijgt de geboorte- en sterftcijfers van de gemeenten.

Wist je dat...

...tot 2020 mensen van het CBS naar de winkels gingen om de prijzen van boodschappen te noteren? Nu krijgt het CBS automatisch alle kassagegevens van winkels.

Het is belangrijk dat het CBS de juiste vragen stelt.

Twee dingen zijn daarbij belangrijk:

1. Het CBS verzamelt **feiten**. Soms vraagt het CBS naar meningen.
2. Om de antwoorden later goed te kunnen verwerken, gebruikt het CBS vaak **gesloten vragen**. Dat zijn vragen waarbij je het antwoord moet kiezen uit meerdere antwoordmogelijkheden.

Opdracht 3 De juiste vraag

Zet steeds een kruisje in het juiste vakje. Per vraag moet je twee kruisjes zetten.

Vraag	Feit	Mening	Open	Gesloten
Wat is je lievelingsdier?				
Hoeveel uur per dag kijk je televisie? 0-2 uur, 3-4 uur, meer dan 4 uur				
Wat is je mooiste herinnering?				
Wat is je favoriete kleur? zwart, paars, grijs, anders:				

Wist je dat...

... het CBS bestaat sinds 1899? Het begon met mensen die naast hun normale werk data verzamelden. Nu is het CBS een grote organisatie met **2.000** werknemers!

Op zoek
naar data
met Daan

Kruip in de huid van het CBS

Stappenplan deel 1 Data verzamelen

Op zoek
naar data
met Daan

Jullie gaan zelf data verzamelen. In de lessen hierna verwerk je de gevonden data in tabellen en grafieken. Ook schrijven jullie een nieuwsbericht. Maak eerst een groepje van maximaal vier leerlingen. Volg daarna de stappen. Pak een apart papier voor jullie aantekeningen.

Stap 1 Onderwerp kiezen

Kies een onderwerp waarbij je nieuwsgierig bent naar cijfers. Let op dat het een feitelijk onderwerp is! Je moet er feiten over kunnen verzamelen. Bijvoorbeeld:

Huisdieren: hoeveel mensen hebben een huisdier? Welke?
Hoeveel tijd en geld besteden ze aan het huisdier?

Sporten: hoeveel mensen doen een sport? Welke?
Hoeveel tijd besteden ze per week aan de sport?

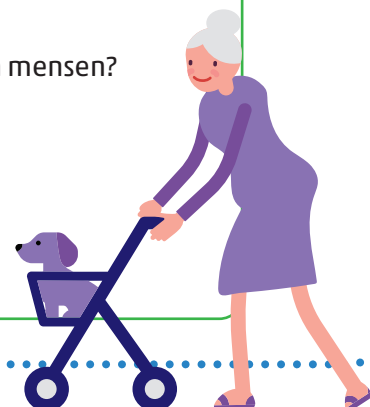

Geld: waar besteden de mensen hun (zak)geld aan?
Hoe komen ze aan geld?

Vervoersmiddelen: welke vervoersmiddelen gebruiken mensen?
Voor welke afstand gebruiken ze die vervoersmiddelen?
Hoe vaak gebruiken ze die vervoersmiddelen?

Natuurlijk mogen jullie ook zelf een onderwerp kiezen.

Stap 2 Doelgroep kiezen en benaderen

Het CBS probeert altijd data te verzamelen bij zoveel mogelijk verschillende typen mensen. Jong, oud, man, vrouw, uit een stad of uit een dorp, enzovoorts. Zo krijgt het CBS een goed beeld. Waar kiezen jullie voor? Ga je mensen uit de klas vragen, uit je familie of uit de buurt? Bepaal jullie doelgroep. Denk dus aan leeftijd, geslacht, woonplaats.

20

Zorg dat je doelgroep uit minimaal twintig personen bestaat.

Bedenk ook hoe jullie de doelgroep gaan benaderen.
Bijvoorbeeld met (digitale) vragenlijsten, telefonisch of met straatinterviews.

Stap 3 Vragen bedenken

Bedenk tussen de vijf en tien vragen over het onderwerp. De vragen vormen je vragenlijst.

Tips!

Vraag naar feiten!

Dus bijvoorbeeld niet: wat vind je van huisdieren?
Maar wel: hoeveel huisdieren heb je?

Stel gesloten vragen.

Geef bij elke vraag dus meerdere antwoordmogelijkheden waar de mensen uit moeten kiezen.

Stap 4 Anoniem blijven

In het filmpje heb je gezien dat het belangrijk is dat je de data die je verzamelt, meteen anoniem maakt. Je mag niet weten wie welk antwoord heeft gegeven.

Hoe gaan jullie hiervoor zorgen?
Bijvoorbeeld: geen namen opschrijven.

Stap 5 Gegevens verzamelen

Deel de vragenlijsten (digitaal) uit, bel mensen op of spreek mensen op straat aan. Zorg dat je de vragenlijsten ook weer op tijd terug hebt. Je hebt ze nodig in de volgende les.

Op zoek
naar data
met Daan

